

Zpravodaj České národopisné společnosti

Ročník 30

Praha, červen 2026

Číslo 2

Vážené členky a vážení členové České národopisné společnosti,

druhé letošní číslo Zpravodaje přináší nové informace o činnosti České národopisné společnosti v období března až června 2026.

Věnujte, prosím, pozornost především **výsledkům letošní ankety o Cenu České národopisné společnosti, výsledkům Studentské ceny**, přípravě konference a Valného shromáždění České národopisné společnosti a mnohému dalšímu.

Činnost exekutivy

- Hlavní výbor se sešel v daném období na jednom jednání, a to 9. června 2026 v Etnologickém ústavu AV ČR v Praze.
- Probíhá realizace celkem čtyř grantových projektů, které byly podpořeny z Ministerstva kultury (vydání prvního čísla Národopisného věstníku 2026 a pokračování projektu bibliografické databáze) a Rady vědeckých společností (vydání druhého čísla Národopisného věstníku 2026, a podpory připravované konference Člověk a příroda – příroda a člověk).
- Probíhá intenzivní příprava Valného shromáždění ČNS a konference Člověk a příroda – příroda a člověk. Více informací dále.

Cena České národopisné společnosti

- **HV ČNS vyhodnotil další ročník Ceny České národopisné společnosti**, v jejímž rámci jsou oceňovány významné počiny, které v uplynulém roce výrazně přispěly k rozvoji a propagaci oboru etnologie. Do hlasování se v letošním roce zapojilo celkem 56 členů ČNS (52 individuálních a 4 kolektivní). HV ČNS všem hlasujícím děkuje!

- **Anketa má následující vítěze:**

v kategorii publikace: **Sandra Kreisslová. Návraty do ne/známého domova: Heimat-turismus německých vysídlenců do Československa v době studené války. Praha: Academia, 2025.**

v kategorii výstava, expozice: **ÚLUV nekončící příběh. 28. 11. 2025–14. 6. 2026, Moravské zemské muzeum**

v kategorii projekt, akce, konference: Mezinárodní konference **Proměny obyčejové tradice. 10. 6.–11. 6. 2025, Slovácké muzeum v Uherském Hradišti, park Rochus**

- Ceny budou vítězům předány v rámci 81. Mezinárodního folklorního festivalu ve Strážnici 27. června 2026. Všem vítězům gratulujeme!

Studentská cena ČNS

- Hlavní výbor ČNS podporuje vědeckou práci mladých badatelů a vyhlásil i letos **Studentskou cenu ČNS** za nejlepší bakalářskou a nejlepší diplomovou práci.
- Porota, která práce vyhodnotila, byla složena z členů Hlavního výboru ČNS.
- V kategorii bakalářských prací zvítězila práce studentky Ústavu evropské etnologie FF Masarykovy univerzity v Brně Barbory Horákové. **Folklorní soubory na Brněnsku a jejich role v místní komunitě.**
- V kategorii diplomových magisterských prací zvítězila práce studenta Ústavu evropské etnologie FF Masarykovy univerzity v Brně Jana Kysučana: **Taneční tradice na Moravských Kopanicích a jejich transformace vlivem folklorního hnutí 2. poloviny 20. století.**
- Ceny budou oběma vítězům předány v rámci 81. Mezinárodního folklorního festivalu ve Strážnici 27. června 2026. Vítězům gratulujeme!

Příprava Valného shromáždění a konference ČNS

- **Valné shromáždění ČNS** se bude konat **16. září 2026 v Kulturním domě ve Veselí nad Lužnicí** (Třída č. armády 560). Srdečně na ně zveme všechny členky a členy ČNS.
- Na Valné shromáždění naváže **konference Člověk a příroda – příroda a člověk**, která proběhne **16.–18. září 2026** tamtéž. Na pořádání konference spolupracují Etnologický ústav AV ČR, Husitské muzeum v Táboře – Blatské muzeum v Soběslavi a Veselí nad Lužnicí, Moravské zemské muzeum a Národní ústav lidové kultury ve Strážnici.
- Hlavním tématem konference budou různé typy vztahů mezi člověkem, lidskými společnostmi a přírodou, zahrnující např. koexistenci, symbiózu, toleranci, vzájemné využití, ale i neochotu či neschopnost přijmout zakotvení lidských společností v okolním prostředí a vědomé snahy o likvidaci přírody. V dnešní době zaměřuje etnologický,

folkloristický a antropologický výzkum vedle „tradičních“ témat pozornost také na současné dynamické jevy a procesy, v nichž se svět přírody prolíná s rozmanitými kulturami a hranice mezi nimi se stírají. I těmto tématům bude na konferenci věnována pozornost.

- Pokud máte zájem o účast na konferenci **bez příspěvku, případně pouze o účast na Valném shromáždění ČNS**, přihlaste se, prosím, **do 30. června 2026** na odkazu [ZDE](#).
- **Hlavní výbor ČNS apeluje na účast členů a členek ČNS na Valném shromáždění, kde se bude volit vedení ČNS na další roky, a mj. hlasovat o podstatných změnách stanov společnosti.**
- Konferenční poplatek činí **400,- Kč** pro členy ČNS a **1000,- Kč** pro ostatní účastníky. Placen bude v hotovosti na místě konání konference. Ubytování a cestovní náklady ČNS nehradí. Bližší informace o možnosti ubytování budou účastníkům rozeslány během července 2026.

Fond PhDr. Aleny Plessingerové, CSc., a PhDr. Josefa Vařeky, DrSc.

- Pro rok 2026 nebyl přihlášen s žádostí o podporu žádný projekt.

Připravované konference, semináře, akce

- Muzeum a galerie v Prostějově ve spolupráci s Hanáckým folklorním spolkem pořádá **XVIII. ročník Konference o lidové kultuře na Hané** s podtitulem **Mezi tradicí a změnou**, který se uskuteční **v pondělí 5. října 2026** ve výstavním sále hlavní budovy **Muzea a galerie v Prostějově** na nám. T. G. Masaryka 7/2 v Prostějově. Termín přihlášení pro přednášející i pro posluchače je do **13. září 2026**. Přihlášení je možné pouze prostřednictvím online formuláře, který naleznete na internetové adrese <https://forms.gle/5kDnmmnFG2NMxK949>. Více na: www.narodopisnaspolecnost.cz
- HV ČNS upozorňuje členy a přátele České národopisné společnosti a Národopisnej spoločnosti Slovenska, že se uskuteční již 9. ročník **setkání na vrcholu Velké Javořiny**, a to **3. října 2026 ve 13.00**.

Zahraniční spolupráce ČNS – UNESCO

- Česká národopisná společnost byla zvolena na léta 2024–2026 do Evaluačního orgánu Mezivládního výboru UNESCO pro zachování nemateriálního kulturního dědictví.
- Zástupce České národopisné společnosti při UNESCO Terezie Řánková byla zvolena do role místopředsdkyně Evaluation Body pro rok 2026 a v této pozici bude spolu s předsdkyní zajišťovat plynulý průběh hodnocení nominací, řídit odbornou diskuzi a společně se sekretariátem formulovat klíčové dotazy pro dialog se státy usilujícími o zápis na seznamy UNESCO.

- Kolegium hodnotitelů 7. června 2026 odevzdalo poslední z hodnocení 64 nominací do různých seznamů vedených UNESCO v rámci Úmluvy o zachování nemateriálního kulturního dědictví.

Národopisný věstník

- Probíhají korektury a předtisková příprava prvního čísla ročníku 85, které bude publikováno v červnu 2026. Redakce Národopisného věstníku připravuje náplň č. 2/2026.
- Dne 19. března 2026 se uskutečnilo jednání Redakční rady Národopisného věstníku.
- Fungují samostatné **webové stránky Národopisného věstníku**. K dispozici jsou na nich aktuální čísla Národopisného věstníku, archiv včetně všech digitalizovaných čísel od roku 1897 i pravidla publikování pro autory. Doporučujeme členům ČNS navštívit stránky <https://narodopisnyvestnik.cz>.

Dopisovatelská síť

- Ke dni 9. června 2026 má ČNS 203 aktivních dopisovatelů. Na základě výzvy a aktivního přístupu PhDr. Jany Polákové, Ph.D. přibýlo celkem 25 nových dopisovatelů ze Zlínského a Pardubického kraje.

Webové stránky ČNS

- Chtěli bychom poděkovat členům ČNS, kteří poslali informace na naše webové stránky, a oslovit i další členy, aby **nám zasílali do kategorie AKTUALITY informace o nově vydaných knihách, o připravovaných a probíhajících výstavách, o pořádaných konferencích a seminářích či dalších akcích**, na nichž se podílejí členové ČNS a jež korespondují se zásadami činnosti ČNS. Webové stránky jsou určeny k informování o ČNS jako základní oborové organizaci a o její aktuální činnosti a činnosti jejích členů. Informace zasílejte prosím na e-mailovou adresu: info@narodopisnaspolecnost.cz nebo martin.novotny@nulk.cz.
- Stránky si můžete prohlédnout na této adrese: www.narodopisnaspolecnost.cz.

Členská základna

- Ke dni 9. června 2026 má ČNS: 173 řádných, 12 čestných a 22 kolektivních členů.
- Dne 14. května 2026 zemřela čestná členka ČNS Helena Šenfildová.
- Novými členy ČNS se stali: Mgr. Monika Hudecová, Bc. Soňa Krátká, Mgr. Andrea Mrkusová, Mgr. Eliška Nohálová, Mgr. Barbora Svobodová, Mgr. Marta Šimečková, Ph.D. a Mgr. Anna Varausová.
- Pro komunikaci se členy ČNS je využívána jak e-mailová, tak klasická pošta. Tímto bychom chtěli požádat členy ČNS, aby nám, **pokud došlo nebo někdy v budoucnu**

dojde ke změně jejich e-mailové nebo poštovní adresy, obratem sdělili její nové znění. Stejně tak, pokud **dojde ke změně příjmení**, děkujeme. Platná poštovní a e-mailová adresa je potřeba pro zasílání informací a publikací ČNS – například Zpravodaje ČNS nebo Národopisného věstníku. Je škoda, pokud k adresátům zásilky a informace nedorazí a vracejí se zpět jako nedoručitelné. Informace o změně adres, prosím, zasílejte na e-mailovou adresu: woitsch@eu.cas.cz nebo na **poštovní adresu**: Česká národopisná společnost, Národní třída 3, 117 20 Praha 1. Děkujeme.

- ČNS upozorňuje, že e-mailovou poštou komunikuje pouze se členy, kteří podepsali souhlas se zpracováním osobních údajů. Ti, kteří tak neučinili, byli vymazáni z hromadného seznamu pro doručování elektronické pošty. Souhlas mohou podepsat i nadále po kontaktování Mgr. Josefa Urbana na e-mailové adrese: josef.urban@nmvp.cz.

Členské příspěvky

- Upozorňujeme členy, kteří ještě neuhradili členské příspěvky za rok 2025, aby tak obratem učinili. Zároveň prosíme o uhrazení členského příspěvku na rok 2026.
- Upozorňujeme, že členské příspěvky aktuálně činí:

Řádný člen: 400 Kč / rok

Kolektivní člen: 1500 Kč / rok

senioři nad 70 let: 0 Kč (s možností dobrovolného příspěvku na činnost ČNS)

- HV ČNS děkuje za zaslání **dobrovolného příspěvku** na činnost ČNS PhDr. Janě Pospíšilové, Ph.D. a doc. PhDr. Haně Hlôškové, CSc.
- Členské příspěvky můžete uhradit poštou či bankovním převodem na účet České národopisné společnosti: **2300812413/2010, FIO banka, a. s.** (prosíme, pro lepší identifikaci platby napište do zprávy pro příjemce své jméno) nebo po předchozí domluvě také u pokladní ČNS PhDr. Mgr. Magdaleny Maňákové, Ph.D. (magdalena.manakova@nulk.cz).

*Před týmto domem je blato,
a my vám přejeme krásné léto!
Na krála, matičko, na krála!*

Jízda králů. Vlčnov, 31. 5. 2026. Foto: J. Káčer.
Fotoarchiv Slovákého muzea v Uherském Hradišti.

